

CEPINA

NEWSLETTER

Belgisch centrum voor studie en
praktijk van nationale en interna-
tionale arbitrage, vzw

Stuiversstraat 8, 1000 Brussel
Telefoon : (02) 515 08 59
Telefax : (02) 515 09 99. Telex : 26 756

Nr 1 - Januari 1991

Hoofdartikel

Sinds lang werd de noodzaak aangevoeld de activiteit van Cepina als belangrijkste arbitragecentrum in ons land beter kenbaar te maken. Daartoe dit nieuw informatieblad.

Bedoeling is niet een nieuw mededelingsblad met wetenschappelijk-juridische informatie te verspreiden. Daarvan bestaan er - helaas voor wie alles moet lezen - meer dan voldoende. Bedoeling is echter wel aan al wie met arbitrage te maken heeft en/of er belangstelling voor heeft praktische informatie te verstrekken over arbitrage in het algemeen, en Cepina in het bijzonder. U zult er aldus een overzicht in vinden van de aandachtspunten van Cepina, data van colloquia en spreekbeurten, bibliografie, afspraken met buitenlandse arbitragecentra, enz.

Wellicht wordt te gepasten tijde een of andere juridische ontwikkeling kort vermeld.

De nieuwe mededelingen zijn praktisch, zakelijk en overzichtelijk bedoeld.

Het moge U van dienst zijn !

J. STEYAERT,
Voorzitter Cepina

Arbitragereglement van het Cepina

Het arbitragereglement van het Cepina biedt aan de partijen de mogelijkheid om de arbiters te kiezen die hun geschil zullen beslechten, de taal van de procedure, de toepasselijke wet en de plaats van arbitrage.

Met het oog op een snelle behandeling van het geschil bevat het reglement termijnen voor de verschillende fasen van de procedure. Zij mogen maar worden verlengd als de noodzaak ervan is aangetoond, bij voorbeeld als de partijen uitdrukkelijk akkoord gaan met een tijdschema dat langere termijnen bevat dan die van het Cepina-reglement.

Volgens het reglement kan de voorzitter van het Cepina ook, onder zeer strikte voorwaarden, verschillende dossiers samenvoegen die duidelijke onderlinge verwantschap vertonen. Zo kunnen tegenstrijdige uitspraken worden vermeden.

Een drietal bijzonderheden van het Cepina-reglement verdienen de aandacht:

- De mogelijkheid van een verzoek om *bemiddeling*. Wordt geen minnelijke schikking bereikt, dan blijft arbitrage mogelijk en tijdens de arbitrageprocedure mag niet

worden verwezen naar wat ter sprake werd gebracht in het kader van een minnelijke schikking die niet werd bereikt.

- Er is ook mogelijkheid om een beroep te doen op een *deskundigenonderzoek*. De conclusies en de vaststellingen van de deskundige - die zelfs buiten elk geschil kan worden aangeduid - binden de partijen zoals bij een overeenkomst. Zij kunnen natuurlijk het omgekeerde bepalen, bij voorbeeld dat de conclusies van de deskundige slechts de waarde van een aanbeveling zullen hebben.

- Bovendien is het mogelijk om een aanpassing van de overeenkomsten te organiseren. Er wordt dan een derde aangesteld, bij voorbeeld om een overeenkomst aan te

passen aan fundamenteel verschillende economische omstandigheden dan die welke golden tijdens het sluiten van de overeenkomst. De partijen kunnen vrij de waarde bepalen die zij willen geven aan de conclusies van die derde, met andere woorden een bindende kracht of gewoon een aanbeveling.

Het Cepina-reglement, dat ook het type-beding bevat waarvan de opname in de overeenkomsten wordt aangeraden, is gratis verkrijgbaar bij het secretariaat van het Cepina, Stuiversstraat 8 te 1000 Brussel, telefoon (02)515 08 59, fax (02)515 09 99.

De kostprijs van de Cepina-arbitrage

De kostprijs van een arbitrage die volgens het Cepina-reglement verloopt, wordt bepaald aan de hand van een tarieflijst naar gelang van de omvang van het geschil:

van 0 tot 100.000 F	7.500 tot 20.000 F
van 100.000 tot 300.000 F met een minimum van	15 tot 18 % 25.000 F
van 300.000 tot 500.000 F met een minimum van	10 tot 12 % 35.000 F
van 500.000 tot 1.000.000 F met een minimum van	7,5 tot 10 % 40.000 F
van 1.000.000 tot 3.000.000 F met een minimum van	3 tot 6 % 60.000 F
van 3.000.000 tot 5.000.000 F met een minimum van	2,5 tot 5 % 100.000 F
van 5.000.000 tot 10.000.000 F met een minimum van	2,25 tot 3 % 125.000 F
van 10.000.000 tot 25.000.000 F met een minimum van	2 tot 2,5 % 250.000 F
van 25.000.000 tot 50.000.000 F met een minimum van	1,5 tot 2 % 500.000 F
boven de 50.000.000 F met een minimum van	1,25 tot 1,5 % 750.000 F

Belangrijke opmerkingen:

1. Indien de arbitrage niet aan één arbiter wordt toevertrouwd maar aan een college van drie personen, mogen de voormelde percentages en minima worden verdubbeld.
2. Om de arbitrage te bevorderen, vraagt het Cepina meestal een bedrag dat dicht bij het minimum ligt.
3. De voormelde bedragen omvatten de honoraria van de arbiters en de administratiekosten. Zij moeten worden verhoogd met eventuele uitzonderlijke kosten, zoals die voor vertalingen of onderzoeken.
4. Vooraleer het dossier aan de arbiter wordt voorgelegd, moeten de partijen een bepaalde provisie storten volgens de voormelde tarieflijst en volgens de omvang van de eis van diegene die om de arbitrage verzoekt.
5. De uitspraak bepaalt het aandeel dat elke partij in de arbitragekosten moet dragen.

De arbitrage van het Cepina - enkele statistieken (*)

1. Gemiddelde duur van de procedure

De gemiddelde duur van de arbitrageprocedure volgens het reglement van het Cepina is *12,7 maanden*, met een minimum van 6,5 en een maximum van 24 maanden.

2. Gemiddeld bedrag

Dit bedrag is gemiddeld *9.800.000 F*, met een minimum van 400.000 F en een maximum van 75.000.000 F.

(*) Op basis van dossiers die door het Cepina in 1989 en 1990 werden behandeld.

3. De betrokken economische sectoren

40% van de dossiers hebben betrekking op het bouwbedrijf;

13,5% handelen over financiële verrichtingen, waaronder de verkoop van effecten;

7% gaat over geschillen inzake informatica.

De rest is verdeeld, wat meer in gelijke delen, tussen de sectoren kleinhandel, werktuigbouw, medische apparatuur, reclame, bewaking en koetswerk.

4. Aantal arbiters

73% van de zaken worden beslecht door één enkele arbiter; 27% door een rechtbank van drie arbiters.

5. Nationaliteit van de partijen

In 60% van de zaken die voor het Cepina komen, zijn er alleen Belgische partijen.

In 40% van de gevallen is er een buitenlandse partij, die meestal Zwitsers is (50%).

6. Gemiddelde kostprijs van de procedure

De gemiddelde kostprijs van een arbitrageprocedure is 185.000 F, met een minimum van 10.000 en een maximum van 990.000 F.

7. Neerlegging van de uitspraak

Slechts in 20% van de gevallen werd door een partij de neerlegging van een uitspraak in het kader van het Cepina gevraagd.

Arbitrage in de Belgisch-Nederlandse economische betrekkingen

Ter bevordering van de arbitrage in de Belgisch-Nederlandse economische betrekkingen hebben het Cepina en het Nederlands Arbitrage-instituut (NAI) op 14 november 1990 het volgend protocol ondertekend:

1. CEPINA en NAI zullen (...) aanbevelen de volgende arbitrageclausule in overeenkomsten (...) op te nemen:

«Alle geschillen voortvloeiende uit of verband houdende met deze overeenkomst dan wel andere overeenkomsten welke daarvan het gevolg mochten zijn, zullen worden beslecht door middel van arbitrage overeenkomstig de bepalingen van het Belgisch-Nederlands Arbitrage Protocol.»

In aansluiting op deze clausule kunnen desgewenst een aantal zaken geregeld worden :

«Het scheidsgerecht zal bestaan uit één arbiter/drie arbiters.»

«De plaats van arbitrage zal zijn gelegen in -----
----- (stad).»

«De procedure zal worden gevoerd in de -----
taal.»

2. Indien de plaats van arbitrage is gelegen in België zal de arbitrage worden gevoerd overeenkomstig het Arbitragereglement van CEPINA voor zover uit dit Protocol niet het tegendeel blijkt. Indien de plaats van arbitrage in Nederland is gelegen zal de arbitrage worden gevoerd overeenkomstig het Arbitrage-

reglement van NAI voor zover uit dit Protocol niet het tegendeel blijkt.

3. Ingeval partijen de plaats van arbitrage niet zijn overeengekomen en, nadat het geschil is gerezen, zij alsnog geen overeenstemming daaromtrent kunnen bereiken, zal de arbitrage plaatsvinden in het land van de verweerder.

4. Indien omtrent de vaststelling van de plaats van arbitrage enig geschil mocht rijzen stellen de Voorzitters van CEPINA en NAI, of hun plaatsvervangers, op schriftelijk verzoek van de meest gereede partij, de plaats van arbitrage vast in gezamenlijk overleg. Zij delen deze vaststelling schriftelijk aan partijen mee.

5. Indien partijen de taal van de procedure niet zijn overeengekomen, heeft elke partij het recht naar keuze de Franse dan wel de Nederlandse taal in de procedure te gebruiken. De scheidsrechterlijke uitspraak zal worden geveld in de taal van de plaats van arbitrage, tenzij partijen anders zijn overeengekomen. Indien de arbitrage plaatsheeft te Brussel, zal de arbiter de scheidsrechterlijke uitspraak opstellen rekening houdend met de passende aanknopingsfactoren, waaronder met name de taal die door partijen gebruikt wordt in het kader van de scheidsrechterlijke procedure.

6. CEPINA en NAI zullen samenwerken in de promotie van nationale en internationale arbitrage in België en Nederland door middel van onder meer het uitwisselen van informatie betreffende het recht en de praktijk van de arbitrage in ieders land.

Samenstelling van het uitvoerend comité van het Cepina

Voorzitter:

Jan STEYAERT, gewezen voorzitter van de Belgische vereniging van bedrijfsjuristen en bestuurder van UCO

Vice-voorzitters:

Lambert MATRAY, Gewezen staphouder van de Orde van advocaten van de Balie van Luik

Marcel STORME, hoogleraar aan de Universiteit Gent, advocaat aan de Balie van Gent, gewezen senator

Guy HORMANS, hoogleraar aan de Universiteit van Louvain-la-Neuve, advocaat aan de Balie van Brussel

Secretaris-generaal:
Guy KEUTGEN, bestuurder-secretaris-generaal van het Verbond van Belgische ondernemingen

Leden:

Antoine BRAUN, gewezen staphouder van de Orde van advocaten van de Balie van Brussel

Georges FRANCK, gewezen deken van de Nationale orde van advocaten

Jozef LIEVENS, advocaat bij de Balie van Kortrijk en lector aan de Economische Hogeschool Sint-Aloysius

Hans VAN HOUTTE, hoogleraar aan de Universiteit Leuven, advocaat aan de Balie van Brussel

Jean VAN UYTVANCK, gewezen voorzitter van de Belgische vereniging van bedrijfsjuristen en gewezen directeur-generaal van Petrofina. Belgisch lid van het Internationaal Arbitragehof.

Het Internationaal Arbitragehof van de Internationale Kamer van Koophandel (IKK)

Samenstelling

Het Internationaal Arbitragehof wordt voorgezeten door de Fransman Alain Plantey, gewezen ambassadeur van Frankrijk en rijksadviseur. Er zijn zeven vice-voorzitters, afkomstig uit Egypte, India, Japan, Mexico, Zweden, Zwitserland en de Verenigde Staten van Amerika.

De leden van de Commissie komen uit 44 verschillende landen en zijn uitstekende deskundigen inzake internationaal recht, financiën of handel.

België is erin vertegenwoordigd door Jean van Uytvanck, ere-directeur-generaal van Petrofina, ere-voorzitter van de Belgische vereniging van bedrijfsjuristen en lid van het uitvoerend comité van het Cepina.

Meer dan 7000 dossiers behandeld

Het Internationaal Arbitragehof van de IKK organiseert en superviseert de arbitrageprocedures zodat de internationaal uitvoerbare uitspraken zo snel mogelijk kunnen worden gedaan. Gemiddeld behandelt de IKK meer dan 700 zaken tegelijk, wat ongeveer 10 miljard dollar aan geschillen vertegenwoordigt, tegenvorderingen inbegrepen.

Partijen uit zowat 90 landen (met inbegrip van de Oosteuropese landen, China en de voornaamste ontwikkelingslanden) zijn momenteel betrokken bij arbitrage-

zaken van de IKK. Het Internationaal Arbitragehof van de IKK heeft hierdoor een unieke ervaring op wereldvlak verworven in het beslechten van geschillen over handelsakkoorden in bijna alle domeinen van de internationale handel, financiën en investeringen; trouwens, in de 7000ste zaak staan partijen uit Hong-Kong, de Chinese volksrepubliek en een land van het westelijk halfrond tegenover elkaar.

In 1989 werden arbiters van 41 nationaliteiten benoemd en vonden de arbitrages plaats in 32 landen. De jongste maanden kozen de partijen plaatsen van arbitrage gaande van Los Angeles en Zürich tot Kairo en Katmandu.

Uit de statistieken van vorig jaar blijkt de volgende spreiding van de zaken volgens economische sector:

- Verkoop, leveringen en distributie	35%
- Bouw en burgerlijke bouwkunde	21%
- Licenties en overdracht van technologie	18%
- Banken en financiën	6%
- Partnership en fusie van vennootschappen	6%
- Varia	14%

De groei is het snelst in de technologiesector, waar onder meer zaken voorkomen die handelen over spitsdomeinen zoals medische engineering en informatica.

Bibliografie

Hierna volgen enkele recente publikaties, voornamelijk Belgische, over arbitrage:

M. Storme en B. Demeulenaere, *International Commercial arbitration in Belgium*, Deventer Kluwer Law and Taxation Publisher 1989;

L'Arbitrage, Travaux offerts au Professeur Albert Fettweis, Brussel, Story-Scientia 1989;

H. Van Houtte, *Voorlopige maatregelen bij arbitrage*, RW 1989-1990, kol.532;

J. Linsmeau, *L'arbitrage volontaire en droit privé belge*, Répertoire pratique du Droit belge, Brussel, Bruylant, 1990;

S.R. Bond, *Arbitrage en arbiters in de eenheidsmarkt na 1992*, Mededelingen van het Verbond van Belgische Ondernemingen, Brussel, 1990 (nr 19, p.1476 en v.);

F. Vincke, *Arbitrage en eenheidsmarkt in 1992: de plaats van arbitrage*, Mededelingen van het Verbond van Belgische Ondernemingen, Brussel, 1990 (nr 17, p.1320 en v.);

Yearbook Commercial Arbitration, Vol. XV, Kluwer, 1990 (*);

S. Jarvin en Y. Derain, *Recueil des sentences arbitrales de la CCI 1974-1985*, Kluwer 1990.

(*) Dit werk kan worden aangekocht op het secretariaat van het Cepina.

Colloquia in België over arbitrage

8 maart 1991

Het Cepina organiseert te Brussel in samenwerking met het Internationaal Arbitragehof van de IKK een ronde tafel over de arbitrage van de IKK. Het aantal deelnemers is beperkt tot 20.

26 april 1991

Colloquium te Brussel over het thema «Conflicten in vennootschappen». De heer J. Lievens, advocaat en lid van het uitvoerend comité van het Cepina, zal een mededeling doen over arbitrage, bindend advies en ontbinding.

12 september 1991

Het Cepina organiseert te Brussel in samenwerking met het Instituut voor recht en praktijk van het internationale zakenleven van de IKK een seminarium over een fictief geval van internationale arbitrage. De verschillende fasen van de procedure zullen worden geïllustreerd alsmede de op te stellen documenten (verzoek tot arbitrage, akte van de vergadering, notulen van de zitting, uitspraak, enz).